

* *Petroleja* se povprečno iz Amerike izvažala 75.000 bačev (ton) na dan. Tako je poročal pri glavni skupščini new-yorške borze za petrolej njen predsednik George H. Lincoln. Porabi se ga pa po njegovem mnenju na dan 45.000 bačev, tedaj 30 manj, kakor se ga izvozi. V Evropi se prodaja petroleja jako manjša. V Rotterdamu bilo je na pr. 20. maja t. l. le 8017 bačev na skladišči, med tem, ko jih je bilo lani isti dan 50.504.

* *Najstareje sveto pismo* nahaja se v mestecu Nablus v Palestini (Samariji). To sveto pismo pisano je na pergamentu od vnuka velikega duhovna Aarona. Samaritanci varujejo to knjigo, kakor dragoceno relikvijo ter so dosedaj odbili vse svote, katere so jim bile ponujane za to sveto knjigo.

Naši dopisi.

Z Dunaja 28. junija. — V dijaškem društvu „Slovenci“ osnoval in za stalno je ustanovil se „agronomični odsek“, isto tako kakor imajo slovenski pravniki svoj oddelek, v katerem se vadijo za poznejše življenje v slovenskem jeziku svoje reči vredovati. Namen temu odseku je razpravljati stvari spadajoče v poljedelsko in gozdarsko stroko s posebnim ozirom na slovenske dežele in se vaditi predavanja tarih predmetov v slovenskem jeziku. Ker ta namen ni tako lahko doseči, posebno kar se predmetov gozdarske stroke tiče, katere slovenska literatura je prav mala ali je skoraj nič ne, menim, da bode ta korak pri našem ljudstvu toliko večjo pozornost izbudil. Višja agronomična šola na Dunaji (Hochschule für Bodencultur) šteje med svojimi slušatelji le pičlo število 10 Slovencev, kateri so se skoraj vsi zavezali spolnovati blagi naš namen in naše želje vtelesiti. — Izvršujoči odbor sestavljen je iz sledečih gospodov: predsednik gosp. Jurij Kraigher, stud. forest.; podpredsednik gosp. Valentin Oblák, stud. agr.; tajnik gosp. Ferdo Svetek, stud. agr., in blagajnik gosp. Ferdo pl. Kleinmayr, stud. forest. — Prvo redno sejo sklenil je odbor imeti uže 9. julija, pri kateri bode g. Oblák predaval spis: „Naša naloga v počitnicah (kot slušateljev poljedelstva in gozdarstva)“.

Iz Reke. (*Madjaronski in lahonski škandali.*) Pretekli torek je bila volitev mestnega župana z vsem tištim ropotom, kakor je po magjarskih mestih navaden o takih prilikah in o kakoršnem drugje ljudje še pravega pojma nimajo. Izvoljen je bil se ve da magjaron, na imenu ni nič ležeče, kakor Vam sploh to reč pišem le zato, da vidite, kako surov je magjaronski in lahonski element tukaj proti Slovanom. — Zvečer so namreč napravili oboji z groznim krikom in ropotom izvoljenemu serenado, pri kateri so „eljen“ in „evviva“, kar ušesa glušili; velike trume najetih počestnih pobalinov so spredaj nosile ogerske zastave, iz množice je donelo grozenje Slovanom, da so ti vsi šli tej družbi iz poti. Ko dospé druhal pred narodno čitalnico, se vstavi in z groznim rujovanjem začne metati kamenje, po funte težko, po oknih čitalnice, čeravno uže razen čuvaja ni bilo nikogar več v hiši, ker so vsi prej domú šli; v kratkem je pobitih 18 oken, čitalnične sobe pa polne debelega kamenja. Policije je veliko zraven stalo in gledalo, a še le, ko je bilo dovršeno, je komisar rekel: „Zdaj je pa uže dosti“ in druhal je odšla z rujovanjem. Drugi dan se je šel podpredsednik — predsednika ni bilo domá — pritožiti k policiji, pa ni nič opravil, dobil je še par debelih pod nos. Zdaj je odbor sklenil, šip ne novih napraviti, ampak jih zalepiti s papirjem, da bodo pričale o surovosti magjaronov in lahonov tako dolgo, dokler se pravica ne zgodi. Tako se

godí pri nas in iz tega vidite, kako potrebno je, da deželni zbor hrvatski kaj stori za varnost Hrvatov in Slovanov ter njihovega premoženja na Reki.

V Gorici 3. julija. — Velečast. gospoda deželnega predsednika kranjskega soproga, milostljiva gospá Winkler-jeva, prišla je z gospodično hčerko, — po petih letih — spet enkrat ogledat naše kraje. Pretekli ponedeljek je došla v Gorico in koj drugi dan iznenadila in razveselila na Trnovem 76 let staro gospod predsednikovo mater. Zdaj je blaga gospá v Tominu. — Prav tisti hip, ko se je imela na sv. Peter pričeti na Travniku tombola, ulila se je ploha in ogromno množico ljudi zdajci razgnala. Tombola je torej danes. — Današnje Ciril-Methodove sv. maše na Kostanjevici se je udeležilo mnogo Slovencev — sploh meščanov. Cerkev je bila praznično opravljena, odzunaj in znotraj sè slovenskimi zastavami ozališana. Nad obokom pred presbiterijem med zeleno prevezo je bil v slovenskih barvah napis „Ss. Ciril in Metod prosita za nas“. Z najvišega mesta na cerkvenem licu je visela papeževa zastava. Sv. opravilo je opravljal preč. Oče gvardijan, Albin Bregar; o pomenu Cirilove slavnosti je primerno govoril O. Konstantin Luser; poseben za to priliko sestavljen zbor je pel „Gospodin pomiluj“ i. dr. Končalo se je sv. opravilo z zahvalno pesmijo in blagoslovom. Poglavitne dele službe božje je naznanjalo streljanje na samostanskem vrtu. Zastava, za katero so — gori in nazaj gredé — stopali čitalničarji i. dr., je stara častitljiva zastava nekdanje narodne straže solkanske od leta 1848., ki se uže mnogo let hrani v tukajšnji čitalnici. Zvečer se zberejo narodnjaki — ne v Solkanu — ampak na Cattarini-evem vrtu. — V petek — 1. julija — zvečer smo dostojno pokopali gimnazijskega suplenta Franca Vodopivca, odbornika čitalničnega. Umrl je po dolgi bolezni, 31 let star, dne 30. junija v bolnišnici milosrčnih bratov. — V predmestni farni cerkvi na Placuti imajo 3 nove prav dobro ubrane zvonove iz Broili-Poli-eve zvonarne. V poslednjih 25 letih — ali od kar so naš prevzvišeni nadškof v Gorici — je sedem mestnih cerkvâ premenilo zvonilo. Tudi v tem oziru tedaj se je Gorica prenovila in pomladila.

Iz Maribora 30. junija. — Tukajšnja čitalnica praznuje dne 17. julija 1881. spomin svojega dvajsetletnega obstanka in priredi v ta namen v svojih sobanah pri gosp. Francu Grlinerju v poštni ulici, in sicer v ožjem krogu svojih društvenikov veselico, kateri program je: 1. banket, 2. ples. Vstop imajo samo udje čitalnice in osebno povabljeni ali po društvenikih vpeljani gostje. Odbor.

Iz Postojne 28. junija. (*Vreme, letina, komet, meteor, „zwergvereinerji“ žanjejo zasluženi sad.*) Skoraj celo pomlad imeli smo mokro in hladno tako, da se je ubogi kmetič zopet slabe letine bal. Polje se je po hipih z največo težavo in silo obdelovalo; a Bog ima vsega dosti. Zadnje dni pomladi in prve poletja nastalo je toplo, mirno, jasno in tiho vreme. V teh dnevih opomoglo si je očividno vse na polji, travnikih in senožehtih tako, da vsa „fruga“ zdaj prav lepo stoji in dobro obeta. Trave bile so posebno redke in plitve; sedaj je pa dobra košnja, in klaje — brez posebne nesreče manjkalo ne bode. Strn je lepa, ječmen je barvo uže spremenil, gomiljine dobro rastó, turšica kaže lepo, fižol, čeravno so ga bili polži po nekaterih krajih hudo objedli, se krepko obrašča. Tudi sadja, posebno po dalnji Pivki, bode še precej; češnje dozorevajo in bode jih v nekaterih krajih veliko. Zadnja potreba je uže, da ima enkrat pomanjkanja trpeči Pivčan zopet dobro letino. Le Bog naj nas varuje ledú iz oblakov! — 20. dne t. m. opazili smo lepo zvezdo repatico; vidna je

na severo-zapadni strani. Iz početka bila je le slabo vidna, a zdaj postaja vedno bolj svitla in se proti severu hitro pomika; jedro njeno sveti se kot ono zvezd prve vrste; rep ima nekoliko na sever in pokonci obrnjen. Nevedneži, posebno ženske, imajo veliko nepotrebnih govorice o kugi, koleri, vojski, draginji in sodnjem dnevu, ker se kaj neumnega tisočkrat raje verjame ko pa kaj pametnega, modrega, pravega in poštenega. Tu ima šola po nekaterih krajih poleg družega koristnega še precejšnje polje orati, da s pravim podukom prazne vere in vraže izmed ljudstva iztrebi in pravo vero vtrdi. — Ob 11. uri ponoči dne 23. t. m. videti bil je krasni meteor; šnil je bil od izhodno severne na večerno-južno stran; videti je bil do 17 sekund. Zavesnilo bilo se je ob onem hipu tako, da je bilo videti kot skoraj o poludne pri najlepšem svitu; posebno lepo se je videl na spodnji Pivki. — Vsako delo prinese zaslužen plačilo. Gosp. Ludevik Vodopivec, znani „cvergarski“ rogovilež, govoril je toliko časa zoper c. k. okrajnega sodnika v Senožečah in mu podmitenje podtikal, da se je nadnje na §§. kazenskega zakonika vjel. Radi svojega neukrotljivega jezika ga je dne 23. t. m. c. kr. deželna sodnija v kazni sedemmesečnega zaporu obsodila. Vreden sad rogovilastemu „cvergovcu“, kateri si je povsod prizadeval poštenjake denuncirati in jim jamo kopati. Kar kdo išče, pa nazadnje tudi najde. Naravna posledica! Notranjec.

Iz Krškega. (Letina. — Društvene reči.) Letino utegnemo dobro imeti, ako bode vreme še dalje tako ugodno kakor dozdej. Sená so ljudje veliko dobili in ga večidel pri lepem vremenu pod streho spravili. Česnje so obilo obrodile, in tudi družega sadja, zlasti češpelj se obilo pričakuje. Vinska trta dobro kaže, večidel je uže obcvetela. Ugaja nam letos vreme največ zaradi tega, ker čez dan navadno solnce sije, dočim nam Bog ponoči rahlega dežka pošilja. — Nedavno je v tukajšnji bližini udarila ponoči strela v kozolec in v nevarnosti so bila tudi druga gospodarska poslopja; a tukajšnja požarna straža, katero vodijo národní možje, je bila takoj na pomoč hitela in daljno razširjevanje ognja zabranila. — Društveno življenje na Dolenjskem, zlasti za Savo in za Krko je silno mlačno. — Bralno društvo, na priliko, v Krškem se redko oglašá; želeli smo, na priliko svečanosti 5. julija v čast naših slovanskih aposteljnóv, a društveni tajnik nam ni hotel vstreči. — Kmetijska podružnica se tudi nič ne giblje. — Na jesen se utegnemo resno posvetovati še o tem, ali osnujemo tu posojilnico ali ne. Treba je namreč novega temeljitega posvetovanja o tem predmetu zato, ker so nove razmere o zadevi zajemanja denarja nastopile, kajti 1) bode postava zoper oderuhe vsekako nekaj kmetu, ki posojila išče, koristila, 2) ponuja kranjska hranilnica zdaj kmetu posojila (do 300 gold.) po 4%, torej tako nizko, da nobeno novo denarno društvo za tako nizke obresti denarja dajati ne bo moglo, 3) utegne državni zbor skleniti postaviti o poštnih hranilnicah, katere bodo silno pripravi zavodi za vlaganje denarja, čeravno bode država obresti le po 3% dajala. Mnogo ljudi utegne torej svoj denar rajše državni blagajnici zaupati, nego privatnim rokam.

Iz spodnje Idrije 30. junija. — Ne morem Vam povedati, kako da so me „Novice“ razveselile z novico, da se je v Ljubljani v trgovinski in obrtnijski zbornici koló na našo stran obrnilo in v večino posadilo. To je meni v sivi starosti veliko veselja napravilo, da sem še doživel čase, v katerih ljubi Bog naše nasprotnike zmanjšuje in jih hoče sčasoma čisto odpraviti. Zato imamo tudi v spodnji Idriji trdno upanje, da se nam bode škoda, ki jo zarad idrijskih žgalnih peči živega srebra, katero trpimo in popisano hranimo od leta 1868. do današnjega

dne, povrnila. Še večje veselje pa so meni donesle „Novice“ od 22. junija, ki so oznanile, da je g. Onderka premeščen v Příbram na Česko. Škoda, da se ni to uže pred 8 leti zgodilo, da ne bi bil on pri naši okrajni cesti čisto nič opraviiti imel; ves drug duh bi bil odbornike junačil za blagor okraja našega. O cestnih zadevah mi marsikaj še srce teži, pa kaj pomaga, če se celi listi časnikov popišejo, če se pa merodajni možje drugače obnašajo! V družih krajih predstavljajo stare ceste v nove, bolj varniše kraje in gledajo na njih ravno lego, a tukaj ne vlada tista modrost, in nova cesta se mora delati vkljub poskušenj in dokazov po nevarnem, ne pa po varnem bregu, mora se delati tam, kjer bode več stroškov. Bog daj, da bi se tudi tukaj v kratkem času koló obrnilo na korist narodu v spodnji Idriji!

Boštijan Leskovic.

Iz Mengiša 2. julija. — Pri novi volitvi županstva za občino in trg Mengiški so bili gosp. Janez Levec, posestnik, za župana, gosp. Marcel Jenčič, posestnik in trgovec, in gosp. Jožef Funtek, posestnik, pa za svetovalca izvoljeni.

Iz Borovniške okolice 3. julija. — Marsikdo izmed čast. bralcev „Novic“ gotovo si uže lahko misli, da v Borovniški dolini ni nikakoršnega življenja več, ali da se nam angeljsko dobro godi. A ne prvo, ne drugo ni res. Zmerom se tu dobi kaj zrnja za pisanje, volja bi tudi še bila; al neka slabost prevlada in zato vse molči! — Več let uže imamo postavbo za plemenske bika. Okolica ta ima nad 300 krav, a koliko pa za pleme sposobnih bikov? Ne več ko samo enega! Se li to vjema s postavbo in z blagostanjem živinorejca? Mnogokrat uže mislil sem o tej stvari kako ziniti, a imel sem vedno pred očmi načelo: umazano perilo naj se domá opere! Sedaj pa, ko sem bral, da šolski nadzornik g. Pírker spozna za potrebno in želi boljšega plemena pri Kočevarjih — ne morem si kaj, da ne bi očitno na tem mestu priporočal našim občinskim starešincem, naj, ker se tako radi ponašajo s svojim domoljubjem, na blagor občincev vendar svoje milostljive oči obrnejo v to stroko kmetijstva, ako jih uže na drugo, posebno na pota, nočejo! Naj vendar skrbijo, da se postava izvrši, in ne ostane mrtva črka na papirji! Skrbeti jim je treba, da se ti dve spaki (ne bika) odstranite in namestite z blagom, za pleme sposobnim. S tem, da kaj storite v blagor občincev, da skrbite za dobra pota občinska, za pravično razdelitev ceste kantonske, sploh da se v vsacem obziru postava spolnuje, s tem pokazete, da imate srce za svoje ljudi in da se zavedate in spolnujete svojo dolžnost, ne pa s tem, da upijete le: „davka ne nakladati ljudem, doklada ne in ne“. Ali mar ni to velik davek, če se živinoreja zanemarja, ki je glavni kapital kmetov, da dobre obresti (činže) donáša z večjimi in lepimi teleti? — Ali niso dobra pota tudi pomoč kmetu, da po nepotrebnem ne kvari svojih kol in vozov in po nepotrebnem ne trpinči živine? Kaj pa grabni po močvirji, in to posebno poglaviti grabni, se li ne bodo nič kopali? Ali ni pri umnem obdelovanji polja, posebno močvirja prvi pogoj vodo odpeljati? Ni li iz osušenih travnikov mnogo redilneje senó kot iz mokrih? Močvirskih čuvajev željno pričakujemo; naj bi nam jih močvirski odbor kmalu nastavil! Naj povem še to, da nam letos poljske miši, posebno pri fižolu silno škodo delajo in marsikod skorej vse uničijo.

Domoljub.

Iz Šiške. (Čitalnica naša) vabi s zanimivim programom k slavnosti na čast slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, ki se bode vršila prihodnjo nedeljo, 10. dne t. m., in bode obsegala cerkveno svečanost dopoldne, popoldne pa slavnostno besedo. Ob 9. uri zjutraj bo sv. maša in pridiga v podružni cerkvi

v Šiški. Božjo službo opravljal bo preč. beneficijant in državni poslanec gosp. Karol Klun. Člani čitalnični se zberejo ob pol 9. uri v čitalnici in se potem skupno pod društveno zastavo podajo v cerkev. — Slavnostna „beseda“ pa se prične ob 4. uri popoldne pri g. Andreju Vodniku v spodnji Šiški. „Beseda“, pri kateri svira vojaška godba c. kr. pešpolka velikega kneza Mihaela pod vodstvom kapelnika g. Czerny-a, ima veliko vrsto 15 točk, med katerimi je tudi priljubljena vesela igra „Sam ne vé kaj hoče“. — Vstop k slavnostni besedi je 30 krajc. za osobo. Društveniki Šišenske čitalnice so vstopnine prosti.

Iz Ljubljane. — Ni nam treba na dolgo in široko zagotavljanje, kako neprijeten vtis so dogodbe zadnjih dni v Pragi tudi na nas in ves narod naš naredile, kajti iz popisov onih dogodbe v ustavoverskih časnikih bilo je preočitno razvidno, da nezmerni njihov hrup konečno meri le na to, da bi propalo ministerstvo Taaffeovo. Na drugi strani današnjega lista kažemo, kako sodimo mi obžalovanja vredni razpor v Pragi, tu pa radostni pozdravljamo najnovejša zanesljiva poročila odondot, da je energičnemu postopanju vladnih organov in veljavnih rodoljubov, katere narod zmerom posluša, obveljalo konec storiti nemiru v glavnem mestu česke krone. Valovi razdraženosti so se vlegli tako, da celó hujskajočim časnikom je zdaj beseda upadla. Al kako so ti brezvestni časniki s trte zvižali vzroke, da bi nemški svet sleparili s strahom, da Nemcem v Avstriji preti pogin, če minister Taaffe le še malo dni ostane na krmilu avstrijske vlade! „Vidite — so kričali — to je sad tistega ministerstva, ki si je spravo med narodi avstrijskimi na svojo zastavo zapisalo, — Nemci naj se uklenejo v jarm čedalje drznejih Slovanov!“ Tako so gnali hrup po svojih nemčurskih listih in ga podpirali z lažmi, katerih vsak dan novih skujejo. Da bi vznemirili naše vojaštvo, izmislili so si celó to, da nemškemu jeziku ne žuga samo nevarnost v najvišjih državnih uradih, ampak da tudi nemški jezik ni več varen v komandi vojaški! Nemec bi o pogledu na te laži rekel: „das ist wohl schon höherer Wahnsinn“ — Slovenci pa takim trobentačem pravimo, da jih „luna hudo trka“. — Če Čehi in Slovenci zahtevamo, naj se uradnije, kedar se obračajo do ljudstva in njemu dopisujejo, poslužujejo narodovega jezika, je to pač le naravna in postavna zahteva, al kdo med Čehi in Slovenci se upira starodavni navadi, če tudi se na nabeno postavno ne opira, da cesarske uradnije med seboj rabijo nemški jezik? Če Čehi in Slovenci zahtevamo, da ima narodov jezik pravico v šolah, se vendar še ni slišal v nobenem deželnem zboru glas, da bi nemški jezik se izključil iz naših meščanskih in srednjih šol, kjer je nauk nemščine živa potreba nam, ki občujemo z Nemci. Celó abotno pa je besedovanje, da se Čehi in Slovenci upiramo temu, da nemški jezik ne bismel jezik vojaške komande in vojaških uradov biti! Čehi in Slovenci marveč trdimo, da je nemški jezik namenu primeren in potreben, kajti armada stoji v drugačnih, nepolitičnih razmerah; ona je podložna edini komandi najvišjega poveljnika — cesarja; njemu samemu gré pravica, določiti jezik armadni. In ker mi kot zvesti Avstrijanci hočemo moč in edinstvo avstrijske armade, zato želimo tudi, da se to edinstvo doseže s pravim pripomočkom, to je, da se vsi razdelki avstrijske armade razumejo v enem jeziku; v tem oziru potihnejo vse naše narodne želje. Uže Pogodin je v svojih pismih iz Rusije rekel, da v Avstriji nihče ne more korporal postati, kdor ni nemškega jezika zmožen, in mož je z ozirom na to, kar smo ravno rekli, popolno pravo trdil; nemški jezik je kit edinstva armadnega. Tacega patriotizma navdan

je tudi naš Vodnik navdušeno pel svoje „brambovske“ in med njimi posebno ono „Estrajh za vse!“ — To naj je odgovor vsem nemčurskim rovarjem, ki z lažnjivimi pretvezami sejejo seme razpora med narodom slovenskim in nemškim. Uverjeni smo, da z nami stoji ves narod slovenski.

— („Slov. Matice“ predsedstvo) je o prošnji, naj se Pokornega „Prirodopis živalstva“, poslovenil prof. Erjavec, odobri za šolsko knjigo, od sl. c. k. deželnega šolskega sveta prejelo sledeči dopis: „Visoko ministerstvo za bogočastje in nauk je z razpisom 11. junija t. l. št. 8544 sledeče na znanje dalo: Da je šolska knjiga „A. Pokornega Prirodopis živalstva s podobami“ 3. izdava, za rabo v spodnjih razredih srednjih šol, v katerih se živalstvo podučuje slovenski, splošno dopuščena, bode se v kratkem razglasilo po ukaznem listu ministerstva za bogočastje in nauk. Semkaj došli knjigi pridržali ste se tukaj za uradno rabo. To se naznanja sl. predsedstvu v rešenje vloge 20. maja t. l. št. 349.“

C. kr. deželni šolski svet za Kranjsko

v Ljubljani 30. junija 1881.

C. kr. deželni predsednik:
Winkler.

— (Iz seje družbe kmetijske 3. dne t. m.), v katero, ker so se obravnavale nekatere državne podpore za letošnje leto, sta prišla tudi zastopnika deželne vlade in deželnega odbora, nam je došlo sledeče poročilo: Sl. ministerstvo kmetijstva je vslišalo prošnjo družbe kmetijske in dovolilo 2 državni štipendiji po 300 gld. vsako, za 2 kranjska mladenča, ki gresta na kako srednjo ali višjo avstrijsko kmetijsko šolo učiti se kmetijstva, — družbi kmetijski pa je sl. ministerstvo naročilo, naj naredi načrt razpisa teh štipendij in mu ga po c. k. deželni vladi predloži v potrjenje; to nalogo centralni odbor kmalu izvrši. — Podkovski ljubljanski šoli je sl. ministerstvo dovolilo za letošnje leto 500 gold. državne podpore in za učne pripomočke še posebe 200 gold., — subvencijski odbor je po 5letni navadi na več delov razdelil navedeno podporo. — Za nadaljevanje popotnega podučevanja v kmetijstvu in posebno v vinoreji in mlekarstvu dovoljenih je 500—600 gold. proti temu, da odbor predloži ministerstvu program o izvrševanju navedenega popotnega podučevanja. — Tudi za vredbo kmetijskega popotnega podučevanja po učitelju na ljubljanski preparandiji, ki je strokovnjak v kmetijstvu, je ministerstvo pripravljeno državno podporo podeliti, ako se mu predložijo temeljiti nasveti družbe kmetijske po c. kr. deželnem šolskem svetu. — Za tisek poučnih knjižic hoče sl. ministerstvo 200 gld. dovoliti, ako se mu imenujejo knjižice, ki naj se v prid kmetijstva letos natisnejo. — Subvencijo s 600 gold. za kmetijski nadaljevalni poduk, iz katere je bila lanske leto svota s 300 gold. za natis vinorejske knjige dovoljena, je ministerstvo znižalo na 400 do 500 gold. — Onih 1000 gold., ki so bili izprva od sl. ministerstva kmetijstva namenjeni napravam vodnjakov, se po nasvetu gosp. deželnega predsednika obrne letos za silno potrebno uravnavo hudournika Bele pri Vrhpolju na Vipavskem in s tem prično še druge naprave za obrambo groznih povodinj, po katerih tolikrat veliko škodo trpijo Vipavci. Subvencijski odbor je enoglasno pritrdil dobrohotnemu predlogu sl. deželnega predsedstva. V prihodnji seji pridejo v razpravo še druge državne podpore, katere je sl. ministerstvo kmetijstva blagovolilo dovoliti v povspreh kranjskega kmetijstva.

— (Mestni odbor) je v svoji zadnji seji 28. dne junija po obširnih obravnavah v dveh sejah po predlogu dr. Suppana dospel do sledečega sklepa: „vprašanje,

ali naj se preuredba mestnih stranišč (sekretov) prepusti na voljo hišnim posestnikom, ali pa da mora vsak posestnik to storiti, naj ostane za zdaj še ne rešeno, vprašajo pa naj se pred vsem posestniki tistih mestnih krajev, kjer se imajo straniščine preuredbe najprej pričeti, ali jih je volja to storiti? Po teh pozvedbah naj se skliče odbor zopet v sejo, da o tej zadevi končno sklepa. — Ta sklep je pravi, le na to naj je magistrat pripravljen, da bode vsak hišnik vprašal: „koliko pa bo vse to stalo (koštal)?“

— Razpisane so: 2 službi c. k. okrajnih zdravnikov v Kamniku in Logatcu, 3 pa c. okrajnih živinozdravnikov v Kranji, Črnomlju in Krškem; zdravniškima službama je plača odmerjena po 10. dietnem razredu, — živinozdravniškim pa po 11. razredu. Čas kompetence za službo zdravnikov je odločen na 3 tedne, za službo živinozdravnikov pa do 20. avgusta.

— Gospod deželni predsednik počastil je 22. dne u. m. tukajšnjo žensko, 27. dne u. m. pa možko preparandijo o priliki zrelostnih izpitov s svojim pohodom. Radovedni smo, kaj je častiti gosp. predsednik izvedel pri teh preskušnjah o zmožnosti slovenščine prihodnjih učiteljev in učiteljic?

— (Obrtno pomožno društvo ljubljansko) bode v nedeljo 17. dne t. m. praznovalo svojo 25letnico. Pričelo se bode to praznovanje s sv. mašo, katero bode v nunski cerkvi služil preč. prošt dr. Jarc; — opoludne bode veliki banket za 150 oseb v hotelu „Evropa“, kamor bode neki povabljenih tudi več odličnih gostov. — Nekdanjim društvenikom, ki so ubožali, hoče v spomin tega dne podeliti vodstvo izdatna darila.

— Včeraj (v torek) so se po naročilu preč. knezofijstva po vseh farnih in podfarnih kranjskih cerkvah na slavo sv. apostoloma Cirilu in Metodu obhajale slovesne sv. maše z zahvalno pesmijo „Te Deum“.

— (O romarjih rimskih) se piše „Slovenca“, da so srečno tje dospeli in da sedaj huda vročina na-nje pritiska, ker je v senci 28°, na solncu pa 40° toplote. Lahoni sem ter tje pisano gledajo romarje, češ, da so sami „rovarji“, ki so prišli hujskat zoper Lahe; zato se je uže čul sem ter tje glas: „Morte ai Tedeschi!“ Poljaki ne morejo pozabiti navdušenega sprejema v Ljubljani. Če jim kedo pové, da je iz Ljubljane, pristrčnega pozdravljanja ni kraja ne konca. Takega spomina pa iz Trsta niso vzeli seboj.

— Gosp. Emanuel Tomšič, posestnik in bivši župan v Trebnjem, ki je svoje dni pridno sodeloval pri našem listu, je v 57. letu svoje starosti umrl 29. dne u. m. Bodi vrlemu narodnjaku zemljica lahka!

— Krasno zvezdo repatico občudujemo sedaj tudi mi uže nekaj dni v Ljubljani; ostala nam bode vidljiva, kakor se pripoveduje, do srede tega meseca. Dokler se bode pa videla, videla se bode vsak dan bolje, ker se približuje zemlji. Najprvi je dunajski zvezdarni naznanil prihod te repatice cesar braziljanski, ki se kakor sloveč učenjak dr. Alcantara zove. Prikazala se bo ta repatica zopet l. 1955., tedaj čez 74 let. Žalostno je, da je še sedaj mnogo tacihi ljudi, ki menijo, da ta naravna prikazen naznanja kugo, lakoto, vojsko ali Bog ve katero še koli nesrečo!

— Pri bivšem blagajniku kranjske hranilnice J. Presnicu je jutri končna obravnava ob 9. uri dopoludne pri tukajšnji c. k. deželni sodniji.

— (Vabilo k svečanostim), osnovanim na slavo slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda v nedeljo 10. dne julija od narodne čitalnice ljubljanske, razdeljenim v dve vrsti: 1) v cerkveno svečanost in 2) v slavnostno „besedo“. — V nedeljo dopoludne ob

9. uri je v frančiškanski cerkvi slovesna sv. maša, pri kateri bode pel čitalniški moški zbor razne cerkvene pesmi, med drugimi tudi pesem sv. Cirila in Metoda in pa „Kyrie“ iz Hrvatke mise „spevane leta 1725. O. Peter Knežević“, za moški zbor vredil Fr. Š. Kuhač. — Zvečer je slavnostna „beseda“ na vrtu čitalnične restavracije s sledečim programom: I. Program pevski, ki ga izvršuje čitalniški moški zbor. a) A. Nedved — „Narodna himna“ na čast svetlemu cesarjeviču Rudolfu in svetli cesarjevičini Štefaniji (tenor zbor-solo poje g. Meden). b) Fel. Stegnar — „Oblakom“, bariton-solo in zbor. (Bariton-solo poje g. Pucihar.) c) A. Hajdrih — „Hercegovska“, zbor s čvetospevom. d) Dr. B. Ipavec — „Prošnja“, tenor-solo s spremljevanjem osmospeva. (Solo poje g. Meden, kateremu je skladatelj pesem posvetil.) — II. Program godbeni, ki ga izvršuje godba c. k. pešpolka velikega kneza Mihaela. a) Rosenkranz — „Mein Oesterreich“, popotnica. b) Meyerbeer — introdukcija in zbor iz opere „Robert der Teufel“. c) Delibes — „Sylvia“, polka. d) Czerny — „Localchronik“, potpourri. e) Czibulka — „Stefanie“, chavotte. f) „Ein Strauss“ — napevi domačih skladateljev. g) Strauss — „Myrthenblüthen“, valček. h) Czerny — „Aus der Heimat“, Marsch-Potpourri. i) Suppe — „Juanita“, kadrilja. — Začetek je ob 8. uri zvečer. — Prost vstop imajo p. n. društveniki čitalnični in pa „Sokoli“, ki pridejo v društveni obleki. — Vstopnina za vse druge 30 krajc., otroci so vstopnine prosti. — Ako bi bilo vreme neugodno, se „beseda“ preloži na soboto 16. dne junija. — K cerkveni slovesnosti in k večerni veselici vabi uljudno

čitalnični odbor.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Razburjenost, ki so jo zarad Praških dogodeb ustavaški tukajšnji časniki širili v vse kroge, vladne in nevladne, se je zopet vlegla. Da je cesar sam ukazal ostro kaznovanje razpornikov, — da cesarjevič Rudolf zapusti Prago in marsikaj družega, izmišljeno je od ustavaških kolovodij.

Iz Zagreba. — Sedanje zborovanje ne teče tako gladko, ko prejšnja leta, ko v njem ni bilo skoro nobene opozicije. Čigava je Reka, ali hrvatska ali magjarska? — to je sedaj eno glavnih vprašanj.

Ogersko. — Volitve so se izvršile, pa kako! Povsod pretepi, da je po več ubitih in ranjenih. Magjari so delali silovito, Slovaki niso dobili nobenega poslanca, Srbi pa le enega. Zmagal je Tisza in tako je vse pri starem. — Prav gnjusno je, kako magjarski listi zaničljivo pišejo o Slovakihi; psujejo jih grozno in pravijo, da niso za družega ko za vislice in da se z njimi ne more govoriti z besedo, nego le s kolem. Pomisliti je pa, da ima kol dva konca. —

Iz Rima. — Kakor „Osservatore Romano“ poroča, je do 3. dne t. m. 1200 romarjev prišlo v Rim.

Amerika. — Iz Washingtona je te dni prinesel telegraf novico, da tudi v „svobodni“ severni Ameriki niso vladniki svojega življenja varni. Predsednika Gariefilda je zavrato napadel nek Francoz, o katerem se zdaj govori, da ni zdrave pameti.

Žitna cena

v Ljubljani 2. julija 1881.

Hektoliter: pšenice domače 9 gold. 10 kr. — banaške 10 gold. 3 kr. — turšice 5 gold. 53 kr. — soršice 7 gold. 50 kr. — rži 6 gold. 66 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 5 gold. 3 kr. — ajde 5 gold. 36 kr. — ovsa 3 gold. 8 kr. — Krompir 3 gold. 3 kr. 100 kilogramov.